

Kurš šodien galvenais

(Excerpt in Latvian)

Translated by: Māra Gredzena

Contact of the translator: mara.gredzena@gmail.com

KĀ NOTIEK IZAUGŠANA

Viss sākas tā: sākumā tu esi pavisam maziņš kā tāda sardele mammas puncī. Kad izaudz līdz normāla maizes klaipa lielumam, tad iznāc laukā. Kamēr nestaigā, tikmēr tu audz garumā, un pēc tam augstumā. Tu jūties izcili, kad vari aizsniegt durvju rokturi, un vēl labāk, kad vari ieslēgt gaismu. Ar nosaukumiem pie meitenēm ir tā: Nika tagad ir meitenīte, tāpat arī viņas māsa Lija. Viņu māsa Lučka ir jau meitene, mamma ir sieviete. (Kā tas notiek ar puikām, lai paši izdomā). Kādu dienu arī Nika izaugs par meiteni un pēc tam par sievieti. Viņa, protams, gribētu zināt, kad tas notiks, un kā viņa zinās, ka jau ir meitene, un vēlāk arī sieviete.

Lučka viņai skaidro tā:

“To tu uzzināsi tad, kad tas notiks. Bet vispirms tev ir jāiemācās, kā saka visus burtus. To tu vēl neproti teikt “R”. Tu saki ar “L”. Dzirdi mani? Traktors. Dzirdi, kā mana mēlīte rūc?”

Nika saprot. Un sāk mēģināt:

“LLLLL. TLAKTOLS.«

“Nē, nē, Nika, tev nekas nerūc. Skaties: RRRR. Mēlītei jārūc. TRAKTORS.«

Nika mēģina:

“LLLLL. Tlaktols.«

“Nē, nē,” Lučka saka. “Šodien tev vēl nesanāk. Tu vēl esi par mazu. Varbūt rīt.”

Nika ir noraizējusies. Bet ja nu rīt jau būs par vēlu, un viņas mēlīte nekad nedrebēs, un viņa nekad neklūs par meiteni un pēc tam sievieti? Viņa ir tik ļoti norūpējusies, ka trenējas visu cauru dienu. Un vakarā, kad mamma, kas jau ir sieviete, saka arlabunakti, Nika joprojām mācās: “LLLLL. TLAKTOLS.”

Nesanāk. Viņai nekādi nesanāk! Un tas viņu apbēdina. Naktī viņa sapņo par burtu L, kas nekādi negrib ierūkties, bet tikai lūkt. No rīta mostoties viņas mēlīte ir atpūtusies. Nika atkal mēģina to iedrebināt. Nu, re: Pēkšņi L sāk rūkt - RRRR! Viņai sanāca! Sanāca: “RRRR!” viņa atkārti. “TRAKTORS!” un mēģina vēl. “Viņa ātri izlec no gultas.

Basām kājām skrien pa māju, lai sameklētu Lučku un izstāstītu par saviem panākumiem. Atrod viņu virtuvē pie brokastu galda.

“Ručka, ručka, es iemācījos!

“Krausies! Traktors! Vai dzirdi, kā rūc? Es jau esmu riera! Vai es tagad drīz būšu meitene, vai drīz būšu sieviete?”

KAD NIKA BŪS LIELA

Nika tieši kā svinēja ceturto dzimšanas dienu. Viņa jau iepriekš bija iemācījusies ar roku parādīt, ka viņai jau ir četri gadi. Tas patiesībā nav nemaz tik vienkārši. Ceturtais pirkstiņš nekādi negrib celties uz augšu. Tāpēc ar otru roku ir jāpietur mazais pirkstiņš, lai ceturtais turētos taisns. Mamma saka, ka var parādīt arī citādāk - noslēpjot pirmo pirkstiņu, īkšķi. Bet Nikai tas šķiet pavisam mulķīgi. Īkšķis ir pirmais, bet jāpaslēpj ir pēdējais, jo audz arī pēc

kārtas: vispirms esi vienu gadu vecs, pēc tam divus, trīs.. Nevar sākt no beigām. Eh, daudz vienkāršāk būs, kad būs pieci gadi. Parādi visus pirkstus un miers. Tad gan viņa būs jau liela. Drīz pēc tam sāks arī iet skolā. Tur viņa zīmēs aplūkus un svītriņas lielā burtnīcā, un mācēs izrēķināt, cik ir septiņi plus viens.

Vakarā viņa pildīs uzdevumus un mācīsies. Kad mamma teiks:

“Nika, jāiet gulēt,” tad viņa atbildēs: “Vēl ne, nav vaļas, man mājasdarbs.”

Kad Nika vēl mazliet paaugsies, tad varēs braukt ar lielo riteni. Un kabatā viņai būs tiesības. Ja viņu apturēs policists, tad varēs parādīt tiesības ar savu fotogrāfiju un pamās ar galvu šim zem deguna, teikdama: “Skatieties, policista kungs, man ir arī ķivere.” Tad viņi pasmiesies, jo policists nopietni paskatīsies un brīnīsies: “Tik maza meitenīte, bet jau tik liela.” Ha! Tā viņš skatīsies, bet viņa tik brauks tālāk un dosies viena pati ar riteni uz veikalu.

Drīz viņa varēs griezt ar nazi. Viņai būs liels, ass nazis. Ar to viņa griezīs kartupeļus, maizi, sieru un sīpolus. Caurām dienām viņa griezīs, izņems visu ēdamo no ledusskapja un atvilktņēm, un to sagriezīs un sasmalcinās mazos gabaliņos, pēc tam izvārs lielu katlu zupas visai ģimenei. Bet vienu lietu gan viņa darīs citādi, nekā māmiņa: kad griezīs sīpolu, tad gan viņa neraudās un nešņaukāsies. Tas ir tik kaitinoši, patiešām, ka mamma, kas jau ir tik liela meitene, piņņā griezta sīpola dēļ.

Kad viņa vēl paaugsies, tad zem džemperā nēsās krūšturi. Uz skolu viņa vilks garos zābakus. Tos viņa vilks virs leģingiem, tāpat kā Lučka. Zābakiem būs jau mazs papēdītis, un lūpas no rīta viņa uzkrāsos ar lūpu spīdumu, lai tās mirdzētu kā stikla bumbiņas. Viņa brauks uz skolu ar skolas autobusu un grāmatas liks pleca somā. Kad pārnāks mājās no skolas, tad pastāstīs mammai kaut ko par muļķīgajiem klasesbiedriem. Viņa zinās arī angļu valodu, runās tā: “Van, tū, srī, tenks un sorī!” Ja kāds prasīs, kā gāja skolā, dažreiz viņa teiks: “Baigi labi,” dažreiz: “Baigi slikti,” lai varētu pavisam labi izteikties.

NIKA ČĪBOTĀJA

Kad kāds no bērniem no rīta nevar atrast savas čības, mamma nekad nesaka:

“Būs rūķis aiznesis,” bet gan saka tā: “Visdrīzāk tās ir tur, kur vakar nokrita no kājām.”

Labi, ka Nika vienmēr visu atrod. Tiklīdz dzird kādu sakām:

“Kur ir manas čības?” un mammu, kas vienmēr atbild vienādi, jau steidz darbos. Meklē it visur. Uz plauktiņiem, aiz dīvāna, atvilktņēs. Viņa ir tik maziņa, ka var palīst zem gultas un aiz skapja. Viņa pārbauda ikkatru stūrīti visā mājā. Pārējie basām kājām gaida savās gultās.

Kad Nika parādās, viņai pilnas rokas čībām. Sarkanās aiznes Tinam, zilās Lučkai, dzeltenās Lijai... Bet viņas pašas kājas joprojām basas tipina pa auksto grīdu! Kur gan ir viņas rozā čibiņas?

Tagad Tins, Lučka un Lija, kam visiem apautas kājas, nēsājas pa māju. Nika gaida uz dīvāna.

Arī pārējie meklē pa visām malām un kaktiem. Viņi pat paskatās cepeškrāsnī, veļas grozā un aiz ledusskapja. Bet rozā čibiņas nekādi neatrodas. Tad Lučka kārtīgi apdomājas. Un aizdodas paskatīties mantu kastē. Skat, skat, rozā čibiņas ir uzvilcis Nikas lielais lācis savās ķepās. Viņam pa nakti sala kājas, tāpēc tās apāva. Lučka atnes čības uz dzīvojamo istabu. Nika priecājas. Ja jau pat pinkainajam lācim bija auksti, tad kā lai nenosalst Nika, kura uz kājām nav nevienas pašas spalvas?

